

ชื่อภาคนิพนธ์ : ปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายที่เกี่ยวข้องกับคนพิการไปปฏิบัติ :
ศึกษาเฉพาะกรณีนโยบายการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ
ชื่อผู้เขียน : บุญสนอง รัตนสุนทรากุล
ชื่อปริญญา : ศิลปศาสตรมหาบัณฑิต (พัฒนาสังคม)
ปีการศึกษา : 2545

การศึกษาวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ

1. เพื่อศึกษาประวัติ ความเป็นมา เนื้อหาสาระ และแนวทางการดำเนินงานตามนโยบายการจัดสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ
2. ศึกษาปัญหาและอุปสรรคในการนำนโยบายการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการไปปฏิบัติ
3. เพื่อนำผลที่ได้จากการศึกษาไปเป็นแนวทางในการแก้ไขปรับปรุงนโยบาย และแนวทางในการนำนโยบายไปปฏิบัติ

การศึกษาค้นคว้าได้ดำเนินการศึกษาวิจัยเชิงคุณภาพ โดยประมวลจากเอกสารต่างๆ ประกอบกับข้อมูลจากการสัมภาษณ์ผู้เกี่ยวข้องกันโยบายฯ จำนวน 10 ราย ประกอบด้วย สถาปนิก นักออกแบบสังกัดกรุงเทพมหานคร กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงคมนาคม กระทรวงสาธารณสุข ศูนย์คอมพิวเตอร์และอิเล็กทรอนิกส์แห่งชาติและสถาบันการศึกษาด้านการออกแบบสถาปัตยกรรม

ผลการศึกษาพบว่า

1. ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากความไม่ชัดเจนในวัตถุประสงค์ของนโยบายการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวก สำหรับคนพิการตามแนวทางการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการตาม พ.ร.บ. การฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการ พ.ศ.2534 โดยไม่มีรายละเอียดเพียงพอของแนวทาง และมาตรการดำเนินงาน ตลอดจนความไม่ชัดเจนของภารกิจและหน่วยงาน จึงเป็นเหตุให้อัศจรรย์ การเพิ่มของการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการค่อนข้างต่ำ
2. ปัญหาที่เกิดจากมาตรการให้คืนและโทษ พบว่ามาตรการให้คืนเพียงมาตรการเดียว คือ ด้านการลดหย่อนภาษีรายได้ ซึ่งไม่ก่อให้เกิดความจูงใจ กรณีไม่ดำเนินการ หรือปฏิบัติตามนโยบาย ก็ไม่เกิดผลการลงโทษใดๆ จากหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

3. ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการกำหนดมาตรฐานของสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ พบว่า ไม่มีระบบมาตรฐานที่ชัดเจนสำหรับผู้พิการไทย เพียงแต่พบว่ามาตรฐานต่าง ๆ ได้นำหลักการ และรูปแบบจากต่างประเทศ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาต่อคนพิการไทย โดยเฉพาะทางกายภาพระหว่างคนพิการไทย และอาคาร

4. ปัญหาและอุปสรรคที่เกิดจากการขาดองค์กรที่มีหน้าที่รับผิดชอบที่เกี่ยวข้องกับนโยบายฯ พบว่ามีนโยบายที่ทำ หน้าที่เผยแพร่ ประชาสัมพันธ์เพียงอย่างเดียว แต่ไม่มีองค์กรที่ทำหน้าที่ดูแล ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผล ของการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกตามนโยบายฯ

จากการศึกษามีข้อเสนอแนะดังนี้

1. รัฐบาลควรให้ความสนใจ สนับสนุนการประชาสัมพันธ์ เพื่อเผยแพร่ข้อมูลข่าวสาร ตลอดจนการปฏิบัติของแนวทางที่ชัดเจน
2. รัฐบาลควรทบทวนจัดหามาตรการให้ทุน เพิ่มแรงจูงใจให้ผู้เกี่ยวข้องปฏิบัติตามนโยบายฯ และควรกำหนดให้มีมาตรการลงโทษ กรณีไม่ปฏิบัติตามนโยบายฯ
3. รัฐบาลควรดำเนินการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการในอาคารของรัฐ เพื่อเป็นตัวอย่างที่ดีแก่ประชาชน
4. รัฐบาลควรจัดตั้งหน่วยงาน องค์กร เพื่อทำหน้าที่ติดตาม ดูแล ตรวจสอบและประเมินผลการจัดทำสิ่งอำนวยความสะดวกสำหรับคนพิการ
5. รัฐบาลควรสนับสนุนด้านการศึกษาวิจัยในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับคนพิการอย่างจริงจัง

The Objective of this study concerns with the policy's formulation and content, the problems and obstacles effected. by policy implementation and to apply the results of the study improve the policy.

The methodology employed in this study was a qualitative research which apply both documentaries reviewed and depth interviewed 10 Keys informants who are in charge of policy implementation. including Architects of Bangkok Metropolitan Office, Ministry of Education, Ministry of Transportation, Ministry of Public Health, National Electronics and Computer Technology Center and academic staffs.

The findings were as following :-

Factor 1, on the explicit of policy's objective , there were unclarified policy's contents, tasks and organizations . Also uncovered the Handicapped Rehabilitation Act B.E. 2534, caused the low growth rate of handicapped public facilities.

Factor 2, on the motivation and punishment of policy. Only tax incentive could incite building owner to build Handicapped Public Facilities. But, totally lack of punishment measure for buildings without these disabled facilities.

Factor 3, on the standardization of Handicapped Public Facilities, details, most buildings detail's criteria borrowed from western authorities, such as human dimensions and ergonomic which may not be totally suitable for Thai disable persons.

Factor 4, the organization. It was found that only activities concerning with policy announcement and promotion were proceeded, but they still lack of organized activities to conduct, to approve, to inspect and to evaluate the implementation of its policy.

Recommendation :-

1. Government should pay more attention to the policy, more support required to distribute and educate the whole society on this policy.
2. Government should revise and initiate incentives in order to bring this policy into real implementation as well as the punishment for those evading.
3. Government should acquire governmental buildings to become a prototype of Handicapped Public Facilities.
4. Government should establish an organization or an agency to conduct, to approve, to inspect and to evaluate building required Handicapped Public Facilities.
5. Government should support and promote more research activity which concerning to disable persons' topics.